

SERBIAN MIRROR ГЛЕДАЛО

OD ATLANTIKA DO PACIFIKA
INDEPENDENT SERBIAN
NEWSPAPER IN THE USA
НЕЗАВИСНИ МЕСЕЧНИ
ЛИСТ СРБА У САД

PHOTO: MILANO

USPEŠNO ZAVRŠEN ŠESTI SRPSKI FILMSKI FESTIVAL ČIKAGO

DRAGIM ČITAOCIMA SREĆNA NOVA 2019.

Nastavljeni protesti u Beogradu

JEDAN OD PET MILIONA

INTERVJU: Dušan Kovačević

NISAM ZALUD TROŠIO PERO

Novak Djoković vladar planete

CITY FRESH
Market

**NOVO na našem sajtu preko
MERCATA online narudžbine
dostavljamo na vašu kućnu adresu**

Domaći
proizvodi
visokog
kvaliteta za
vašu trpezu,
za svaku
priliku

***Srećne Božićne i novogodišnje praznike
svojim mušterijama i potrošačima želi***

CITY FRESH

***SREĆNA NOVA 2019. GODINA!
HRISTOS SE RODI!***

Large assortment of groceries fruits and vegetables,
fresh meat and seafood, delicatessen and dairy
products, roasted lamb and pork, home made
bread, cakes and pastries, spirits, beer and wine

CITY FRESH MARKET
3201 W. DEVON AVE.
CHICAGO, IL 60659
(773) 681-8600

CITY FRESH MARKET
at the Chicago French Market
131 N. CLINTON ST.
CHICAGO, IL 60661
TEL: (312) 575-0230
FAX: 312.575.0264

WWW.CITYFRESHMARKET.COM

ОГЛЕДАЛО

SADRŽAJ

Srb info	strana 4
Političke aktuelnosti	strana 5
Fotoreportaža sa Filmskog festivala	strane 6-7
Svetlo slobode iz filmskog mraka	strana 8
O značaju Filmskog festivala	strana 9
Kralj Petar I obara rekorde	strana 10
Dogodilo se u 2018. godini	strana 11
Ljubivoje Ršumović: Na selu se radjaju deca ljudi, a ne deca kućni ljubimci	strana 12
Duško Kovačević: Nisam zalud trošio pero	strana 13
Dr Vesna Simić: Oči su ogledalo duše	strana 14
Markovi konaci	strana 15
Božićni i novogodišnji praznici	strana 16
Vera: Hristos se rodi	strana 17
Sveti Sava - Školska slava	strana 18
Običaji na Badnji dan, veče i Božić	strana 19
Iz starog Beograda-Varoš kapija	strana 24
Sport: Njegovo veličanstvo Djoković	strana 25
Sponzori Srpskog Filmskog Festivala	strana 26
Humanost i zanimljivosti	strana 27
Iz generalnog konzulata RS u Čikagu	strana 29
Horoskop za januar	strana 34
In memoriam	strana 35
Porodica - Moć pantenola	strana 36
Čestitke - mediji	strane 37
Vedra strana Ogledala	strana 38

TIRAŽ: 18.000

„Što god tkaš, vezuj konce za nebo“

Sv. Vladika Nikolaj Velimirović

REČ UREDNIKA

Poštovani čitaoci i prijatelji,

Evo nas već na početku nove godine.

Stara je ostala za nama, a mi se radujemo novoj i nadamo se da će biti bolja od prethodne.

Zato dragi čitaoci iskreno želimo da vam Nova 2019. godina donese puno zdravlja, sreće, radosti i ostvarenje vaših želja.

Da bude uspešna i beričetna. A, sudeći po vesti da su na takmičenju koje je okupilo najveće svetske sile u znanju, na Međunarodnoj juniorskoj naučnoj olimpijadi u Bocvani, djaci iz Srbije osvojili šest bronzanih medalja i u konkurenciji od 50 država iz celog sveta, osvetlili su nas bronzom, govori da ako našoj deci obezbedimo uslove za dalji napredak, Srbija ne treba da brine za svoju budućnost.

Poštovni čitaoci, koristimo priliku i da vam poželimo da praznik Hristovog Rodjenja obasja vaše domove srećom i blagostanjem, neka vam srca ispuni ljubavlju i slogom i neka vam donese mir u duši.

Mir božji -Hristos se rodi! - Srećna Nova 2019. godina!

Donosimo vam novogodišnju čestitku Duška Radovića – pesnika, pisca, novinara, urednika i aforističar sa čijom je emisijom “Beograda, dobro jutro“ prestoničanima godinama počinjao svaki dan. Nekog davnog 1. januara, došao je red da i on uputi svoje želje sa kojima i mi poistovećujemo svoje koje vam upućujemo.

“Šampanjci su popijeni, lepe želje su izrečene, dragi ljudi su izljubljeni... I danas se svi pomalo osećaju pospano, iscrpljeno i – melanholično.

“Danas je prvi dan, početak.

Želim vam da vas ne boli ono što vas je bolelo, a da vas voli ono što vas nije volelo.

Želim da vam deca budu bolja od vas, da se više vi hvalite njima nego oni vama.

Želim da vas dobro služe noge, da na njima

provedete veći deo nove godine, da imate više posla nego vremena.

Želim vam da budete potrebni drugima nego oni vama.

Da želite i možete više nego što vam treba, a da sve što vam pretekne podelite sa onima koji ne mogu kao vi.

Nemojte uzimati mnogo više nego što dajete.

Mislite malo na one kojima će morati da uzmu ono što vama budu dali.

Želim vam da dobijete stan ako ga nemate ili da umete da se radujete ako ga već imate.

Da vam ono što imate ne bude manje od onoga što nemate.

Želim vam, na kraju, da ova godina ima više sreće sa vama nego prethodna!“

Slavica Petrović sa redakcijom

PUBLISHED BY

Ogledalo - Serbian Mirror. Inc

P O BOX 13472 CHICAGO IL 60613

Phone: 773.744.0373

OSNIVAČ: Slavica Petrović

UREDNIK: Slavica Petrović

GRAFIČKI UREDNIK: Zoran Marinković

REDAKCIJA: Marijana Maljković, Saša Živković,

Nenad Jovanović, Marko Lopusina,

DOPISNICI: Vanja Bulić, Jasna Stanojev, Ivan Kalauzović

Stefanija Djokić (Beograd), Staša Nastić (Holivud)

Milomir Ognjanović (Havai)

PREDSTAVNIŠTVA

LOS ANDJELES: Dragan Rakonjac (562.397.9001)

NJUJORK: Mike Lučić Milan (212.426.1020)

BEOGRAD: Zoran Marinković (062.821.4385)

ALL RIGHTS RESERVED:

Ogledalo is not responsible for advertisements, advertising articles and their contents

E-mail: ogledalo@gmail.com

Web: www.serbianmirror.com

GODIŠNJA PRETPLATA NA OGLEDALO 12 MESECI - \$50.00

NAME: .....

ADDRESS: .....

CITY: ..... STATE: .....

ZIP: ..... TEL: .....

**Ispunjen formular zajedno sa čekom pošaljite
na adresu Ogledala**

**Ogledalo - Serbian Mirror -
PO BOX 13472 Chicago IL 60613**

GDE «KAD» ŠTA

Slava Srpske Bratske Pomoći SRETENJE GOSPODNJE

Nedelja - 17. Feb. 2019.

U sali SBP u 1:00pm

Domaćini slave Voja Vla i Mile Stanojević sa svojim porodicama vas pozivaju da dodjete u što većem broju, kako biste uveličali i zajedno proslavili slavu SBP.

Nakon sečenja slavskog kolača uslediće ručak, uz odličnu muziku i pesmu Saše Kuševića

Svi ste dobrodošli.

NAJLUDJA NOĆ U MATICI

Gradjani Srbije su novu 2019. godinu dočekali, ograničeni finansijskim sredstvima, uglavnom u kućnoj atmosferi ili na trgovima. Slavilo se i u ugostiteljskim objektima u kojima su se cene kretale od prihvatljivih do najskupljeg u Hotelu Hilton u Beogradu gde je provod za najludju noć sa pevačicom Milicom Pavlović koštao 200 evra. Bilo je ponuda u luksuznijim hotelima koje pored dočeka i reprize sa poznatim estradnim ličnostima uključuju i spa centar, tako je za minimum sedam noćenja u jednom od čuvenijih hotela, u Hotelu Grand na Kopaoniku, samo za jednu osobu bilo potrebno izdvojiti oko 1.500 evra.

Na trgu u Novom Sadu nastupili su tvorac hita "Pukni zoro" Manjifiko i dr Nele Karajlić, u Nišu Željko Vasić i Lexington bend, u Boru Ceca (spekuliše se za 78.000 evra) i Kerber, a na Zlatiboru Dino Merlin, Neverne bebe i Dragana Mirković.

Novogodišnji koncerti 30. i 31. decembra i 1. januara, Beogradjane je koštalo ukupno 423.172 evra, što je više nego duplo skuplji doček nego prošle godine, objavio je portal Istinomer. Najskuplji su nastupi pevača Harisa Džinovića 56.000 evra, Bajage i Instruktora 44.700 evra, svet-skog benda Rudimentala 45.000 evra i Saše Kovačevića 42.700 evra. U okviru trodnevnog dočeka nastupaće i Disciples čiji nastup košta 31.250 evra, Dejan Petrović Big Bend 25.400 evra, Rasta 22.300 evra, Stereo MC's 22.000 evra...

Medjutim, postoje i gradovi koji novac namenjen za proslavu najludje noći troše u plemenitiju svrhu. Vranje već treću godinu zaredom, novac koji bi bio upotrebljen za doček u iznosu od 500.000 dinara prebacuje na namenski račun za lečenje dece obolele od teških bolesti. Novi Pazar drugu godinu nije organizovao doček Nove godine na trgu. Umesto novca za pevače i proslavu na otvorenom, tim novcem je kupljen koncertni klavir za talentovane učenike, mališane bez oba roditelja i decu iz socijalno ugroženih porodica.

Širom Republike Srpske organizovan je doček Nove godine na otvorenom – u Prijedoru, Trebinju, Doboju i Brčkom, dok je u Zvorniku novac namijenjen za organizovanje dočeka preusmeren u humanitarne svrhe. Stanovnici ostalih gradova i opština Srpske, 2019. godinu dočekali su u ugostiteljskim objektima ili u svojim domovima. Zbog protesta "Pravda za Davida" i incidenata u Banjaluci, Gradska uprava otkazala je doček Nove godine na otvorenom.

ДОЧЕК СРПСКЕ НОВЕ ГОДИНЕ

ДВОРАНА ХРАМА СВ. СТЕФАНА ДЕЧАНСКОГ НЕДЕЉА, 13. ЈАНУАР ОД 7 ЧАСОВА УВЕЧЕ

- ✓ МУЗИКА: ЛЕПА ЈЕЛКА И ОРКЕСТАР НЕШЕ ВЕЉКВИЋА
- ✓ ЦЕНА ПО ОСОБИ, УКЉУЧУЈУЋИ ВЕЧЕРУ: \$50.00 (ПИЋЕ ПОСЕБНО)
- ✓ ЛУТРИЈА У ПОНОЋ
- ✓ ЦЕНА ЗА ДЕЦУ ИЗМЕЂУ 12-18 ГОДИНА \$25, ДЕЦА ИСПОД 12 ГОДИНА БЕСПЛАТНО
- ✓ ОБЕЗБЕЂЕН ПАРКИНГ КОД ШКОЛЕ

JEDAN OD PET MILIONA

Od specijalnog izveštaja
MARIJANA MALJKOVIĆ

Decembar mesec obeležili su beogradski protesti protiv nasilja, a povodom napada na lidera Levice Srbije i jednog od osnivača Saveza za Srbiju Borka Stefanovića i još dvojice aktivista u Kruševcu. Trojica osumnjičenih za ovo delo su puštena uoči novogodišnjih praznika iz pritvora. To je bilo samo jedno u nizu nasilja koje, kako iz opozicije ističu, aktuelna vlast vrši nad onima koji misle drugačije. Hiljade građana učestvovalo je u protestnoj šetnji ulicama Beograda na protestu "Stop krvavim košuljama" u znak protivljenja i kako navode organizatori – kao podsećanje na sve napade na građane, novinare, aktiviste nevladinih organizacija i političare, koji su se dogodili u prethodnom periodu.

Na proteste koji su održavani svake subote, ljudi nisu izašli samo zato da bi podržali opozicione lidere Dragana Djilasa, Boška Obradovića, Vuka Jeremića ili Borka Stefanovića. Njih više od svih svakodnevnih briga iritiraju Vučićeva bahatost i raskalašna pomoć koju mu u toj bahatosti pružaju mediji sa nacionalnom frekvencijom i javni servis. Prvi protest je prošao gotovo neprimećeno u medijima, na kraju informativnih emisija uz negativne komentare opoziciji. Kako je rekla jedna od organizatora protesta Jelena Anasonović, "tražili smo 5 minuta za predstavnike protesta u Drugom dnevniku RTS, ali ih nismo dobili, zato 5 minuta buke počimje" i protest je preimenovan u "Pet minuta za pet miliona". Gord stav predsednika Srbije Aleksandra Vučića da neće ispuniti nijedan zahtev opozicije pa makar izašlo i pet miliona ljudi na ulice, izazvao je još veći broj građana da izađu na ulice sa transparentom "Jedan od pet miliona".

Narednih subota broj okupljenih je rastao, u šetnji 22. decembra bilo je, kako su objavili organizatori, između 35.000 i 40.000 građana. Ministar policije Nebojša Stefanović održao je

nakon toga pres-konferenciju drugim povodom, ali na kojoj je između ostalog pokazao i snimak protestne šetnje, rekavši da je policijska procena između 4.700 i 5.000 ljudi. To je dodatno aktiviralo građane, pa su na poslednjoj šetnji u staroj godini izašli u najvećem broju.

Zahtevi sa protesta su da se otkriju nalogodavci i počinioci ubistva Olivera Ivanovića, nalogodavci pokušaja ubistva Borka Stefanovića i nalogodavci pokušaja ubistva novinara Milana Jovanovića. Dodat je i zahtev za ostavku ministra policije Nebojše Stefanovića, jer "broji" koliko ljudi ima na protestima, umesto, kako kažu, da se bavi svojim poslom i da broji koliko je ubistava u gradu i zemlji. Sa skupa je upućena podrška ocu nastradalog Davida Dragičevića u Banjaluci, Davoru, koji se mesecima bori za pravdu, i

zahtevu da nasilje vlasti prestane i da se omogući sloboda medija, naročito na RTS-u. Ljudi nam se javljaju iz cele Srbije sa pitanjem da li da pokreću proteste i u drugim gradovima. To svakako ne zavisi samo od nas, ali ćemo mi biti uvek tu da podržimo, damo savet ili ljude da pomognu", ističe Anasonović.

Protesti protiv vladajućeg režima u Srbiji predstavljaju, između ostalog, i izraz narodnog nezadovoljstva usled ubrzanog urušavanja institucija sistema i društva. Urušavanja obrazovnog i zdravstvenog sistema, pravosudne i zakonodavne grane vlasti, kulture, umetnosti i na kraju najvažnije, urušavanja dostojanstva građana.

Oni koji protestuju žele jednu normalnu, pristojnu Srbiju gde se sa neistomišljenicima vlast neće razračunavati fizički, verbalno, kroz pritisak ili medijski linč. I dok

inari će ovu godinu pamtiti i po fizičkim napadima i pretnjama, presudama da su nezakonito otpušteni, ali i ubistvima novinara u svetu, navodi Udruženje novinara Srbije.

Novosadski list "Dnevnik" kupila je vlasnica Novosadske televizije Aleksandra Martinović u septembru, za 600 evra. Nacionalne televizije Prva TV i O2 u decembru kupilo je privredno društvo Kopernikus Corporation Ltd. sa Kipra, čiji je vlasnik niški biznismen Srdjan Milovanović, brat Zvezdana Milovanovića, inače vlasnik televizije Kopernikus i poverenik Srpske napredne stranke u Nišu. Antena grup je Milovanoviću ove televizije, ali i Plej radio sa nacionalnom frekvencijom, Prva TV Crna Gora, šest kablovskih kanala i tri portala Prva.rs, O2tv.rs i B92.net, prodala za 180 miliona evra. Za kupovinu TV Prva i O2 javnost je saznala mesec dana

početku godine osnovao i produće SOS kanal plus, u trenutku kada je vlasnik SOS kanala Dragiša Kovačević najavio da će da proda ovu televiziju. Inače, Milosavljević je, pre tri godine kupio osam televizija za 280.000 evra.

UNS je u svojoj bazi u 2018. godini evidentirao 45 slučajeva u kojima su se novinari i medijski radnici žalili na fizičke i verbalne napade ili pritiske. Prema evidenciji UNS-a, u protekloj godini na novinare i medijske radnike bilo je šest fizičkih napada i pet pretnji. Najviše su se UNS-u ove godine kolege žalile da im je bilo onemogućeno izveštavanje: nisu mogli da prisustvuju događajima ili da postavljaju pitanja.

Snežana Jovanović, predsednica sudskog veća pred kojim od 2015. traje sudjenje optuženima za ubistvo novinara, vlasnika i glavnog i odgovornog urednika "Dnevnog telegrafa" i "Evropljanina" Slavka Čuruvije, najavila je u septembru učesnicima u procesu da spremaju završne reči i da se sudjenje približava kraju. Očekuje se da do kraja januara i odbrana saopšti završne reči.

Vrhovni kasacioni sud presudio je u avgustu da je novinarka "Politike" Svetlana Vasović Mekina nezakonito otpuštena 2010. godine, i da mora da bude vraćena na posao. Otkaz novinarki usledio je nakon što je objavila ekskluzivnu informaciju o planu priznavanja Kosova po instrukcijama Stejt departmenta Sloveniji. Uprkos presudi, "Politika" Svetlanu Vasović Mekinu mesecima ne vraća na posao. Zbog toga je UNS, početkom oktobra, Prvom osnovnom javnom tužilaštvu podneo krivičnu prijavu protiv direktorke "Politike" Mire Glišić Simić.

Otkaz Ljiljani Smajlović, glavnoj i odgovornoj urednici "Politike", koji su 2016. godine potpisale obe direktorke "Politike" bio je nezakonit, presudio je Prvi osnovni sud u Beogradu u avgustu. Da je Srdjan Škoro nezakonito premešten sa mesta šefa deska "Večernjih novosti" na mesto pomoćnika odgovornog urednika dnevnog lista "Sport", potvrdio je u julu Apelacioni sud u Beogradu.

koji je nakon organizovanja protesta uhapšen.

"Imamo odličnu saradnju sa policijom, a svaku izjavu predsednika Srbije, Aleksandra Vučića, da policije neće biti na ulicama, tokom demonstracija, tumačimo kao način da još više ulije strah narodu, jer on na taj način poručuje građanima da na ulicama neće imati policijsku zaštitu i da će biti nebezbedni", tvrdi organizatorka Anasonović. Prema njenim rečima protest raste, kao i broj učesnika, ali i njihova energija. "Protest istinski postaje jedna velika porodica, gde se svi zajedno dopunjuju, ne samo u šetnji, nego i u nameri da istraju u

im to ne ispune, okupljaće se svake subote u sve većem broju. Vidimo se sledeće subote, od zahteva ne odustajemo – poručuju nezadovoljni građani.

MEDIJI U 2018. GODINI

Značajne promene vlasništva u medijima, ideja da novinari i urednici budu kažnjeni zatvorom ukoliko prekrše pretpostavku nevinosti, naslovne strane "Ilustrovane Politike", nestanak Stefana Cvetkovića, ali i izrada Medijske strategije, neki su od događaja koji su obeležili medijsku 2018 godinu. Osim njih, nov-

nakon što je kablovski operater Kopernikus Corporation, tada u vlasništvu Milovanovića, prodat kompaniji Telekom Srbija, koja je inače većinski u vlasništvu države, za, kako je objavljeno, 190 miliona evra. Osim ovih televizija, ove godine vlasnika je promenio i Studio B, kada ga je od porodice Krdžić kupio vlasnik tabloida "Alo" Saša Blagojević.

Promene vlasništva bilo je i u lokalnim medijima. Paraćinsku medijsku kuću RTV Kanal M, tada u vlasništvu Poslovnog sistem "Mihajlović", kupio je kruševački biznismen Radoica Milosavljević za 50.000 evra.

Milosavljević je na

Sa svečanog otvaranja festivala

Postavka izložbe "Tamo daleko 1918-2018"

Na festivalu i sveštenik Aleksandar Petrović

Film "Južni vetar" ispunio je salu do poslednjeg mesta.

F.G. "Oko sokolovo" na svečanom otvaranju festivala.

Sa uvažanim gostima Slobodanom Šijanom, Tihomirom Arsićem i dr Jovanom Aničićem nakon razgovora sa publikom i fotografisanje

Sa gostima i konzulom Dejanom Radulovićem.

Voditelj Goran Davidovac

Press konferencija u restoranu Stefan's Grill

Sa vlasnikom i menadžerom restotana "Stefan grill" nakon pres konferencije

Razgovor sa publikom nakon projekcije filma "Ko to tamo peva"

Na svečanom zatvaranju FG "Sokoli"

Operaska diva Sladjana Sarić na svečanom zatvaranju festivala

Slobodan Šijan nakon razgovora sa publikom i fotografisanje

ŠAKA KULTURE I ZRNO POLITIKE NA ŠESTOM FESTIVALU SRPSKOG FILMA U ČIKAGU

SVETLO SLOBODE IZ FILMSKOG MRAKA

Festival obeležio film "Južni vetar" za koji se tražila karta više, Šijan otkrio tajne filma "Ko to tamo peva", savetnik ministra Tihomir Arsić obećao velika ulaganja države u kinematografiju

Šesti po redu Srpski filmski festival ispunio je očekivanja – sačuvala je tradiciju i pred dugačku i surovu zimu, kakve su skoro sve u ovom delu Amerike, raspirio utrnuli žar kulture među našim dragim, ali počesto za lepe i pristojne stvari, totalno nezainteresovanim zemljacima.

Svakako da je tome najviše doprineo film Miloša Avramovića "Južni vetar", za koji su karte razgrabljene danima unapred, pa su organizatori zbog velikog interesovanja bili prinudjeni da menjaju agendu festivala i prikažu ga i u repriznom terminu. Sudeći po reakcijama publike, "all star" glumačka ekipa predvođena Milošem Bikovićem, Nebojšom Glogovcem, Draganom Bjelogrićem, Vukom Kostićem, Žikom Todorovićem... opravdala je očekivanja.

Biković kao lučonoša

U takvoj postavi, mladi režiser i scenarista je ulogu glavnog junaka Maraša poverio Bikoviću. Pokazaće se s punim pravom. Još uvek mladi glumac, koji je svoju karijeru proteklih godina uglavnom uspešno gradi u Rusiji, ovom se ulogom ozbiljno nameće kao frontmen generacije koja još uvek glumački stasava, ali i kao punokrvni naslednik veterana sa kojima je u ovom ostvarenju delio kadar.

"Južni vetar", po vokaciji napeti akcioni triler, snimljen i montiran po svim standardima holivudske produkcije, uz neizbežnu dozu beogradskog šarma, pokazao se kao pravi mamac i pun pogodak za rolu festivalske lokomotive.

Ali, da ne zaboravimo ostale...

Festival je počeo dokumentarnim ostvarenjem "Oko sokolovo" Miodraga Miljkovića, koje je krenulo na neizvesnu misiju, tragom čuvene fotografije srpskog vojnika iz Prvog svetskog rata (Dragutina Matića iz sela Zaplanja), ali ju je uspešno okončalo, zaokruživši nostalgичnu i edukativnu priču o vremenima

kada su mali ljudi svojim delima kreirali sudbinu svog naroda, ali i njegovu sliku u svetu, savršeno se

Jugoslovenske kinoteke.

Tribina koja je održana posle filma predstavljala je neku

festivali u matici kojima je sve nadohvat ruke, što Serbian Film Festu daje karakter ozbiljnog.

uklopivši u temu ovogodišnjeg festivala "Film i istorija" i sećanje na stogodišnjicu od kraja Velikog rata.

Govorimo o danima kada se srpska zastava ukazom tadašnjeg predsednika SAD, Vudroa Vilsona, vijorila iznad Bele kuće, u znak poštovanja prema herojima poput Dragutina Matića i mnogih drugih... Gde smo i šta smo danas, to nažalost dobro znamo, ali nam upravo zato ovakav jedan film fali kao obavezna lektira, kako za decu koja rastu u otadžbini, tako i za onu koja cvetaju daleko od nje, da znaju da naša istorija ne počinje sa Miloševićem, Arkanom i Cecom, a ne završava sa Vučićem i Acom Lukasom.

Šijanove uspomene

Još jednu nostalgичnu stranicu ovog festivala ispisao je režiser Slobodan Šijan, koji je u Čikagu predstavio digitalno reanimiranu verziju svog kulturnog dela "Ko to tamo peva", po mnogim kritičarima najboljeg jugoslovenskog filma svih vremena. Digitalna restauracija ipak nije do kraja uspeła da sakrije ožiljke vremena i nebrige, a treba napomenuti da su dalje propadanje ovog kulturnog blaga svojim angažmanom sprečili ljudi iz

vrstu spomenara, čije je stranice prelistavao gost reditelj (dobitnik specijalne nagrade Srpskog filmskog festival u Čikagu), dok su mu pitanja iz publike služila kao šlagvort da, jednu po jednu, otkriva tajne sa snimanja sage o putnicima prevoznice "Firme Krstić" u praskozorje rata, koju je Šijan scenaristički izmestio sa beogradskih ulica u pustare Deliblatske peščare.

Trećeg dana festivala na programu se našao dokumentarac Marka Novakovića "Otvorenih očiju", komedija Miodraga Milinkovića Debelog "Patuljci sa naslovnih strana", zatim "Mali film o velikoj Mileni", omaž Miloša Radovića i Jugoslovenske kinoteke glumici Mileni Dravić, a nakon svečanog zatvaranja festivala i dodela nagrada, festival je zatvorilo "Meso" režisera Saše Hajdukovića i scenariste Nikole Pejakovića.

Sve u svemu, jedan blokbuster (u domaćim okvirima), uz nekoliko solidnih ostvarenja iz novije produkcije Srbije i Republike Srpske, saldo je kojim se mogu podičiti i neki

Kamo sutra, ministre?

Festival u Čikagu, koji već šestu godinu uspešno odoleva izazovima finansijske i produkcijske prirode, a sve zahvaljujući izuzetnim naporima entuzijasta predvođenih direktorom

Slavicom Petrović, zaslužuje da ga se stavi u red kulturnih događaja od nacionalnog značaja, a samim tim i na budžet nadležnog ministarstva Republike Srbije.

Eto prilike za Tihomira Arsića, specijalnog savetnika ministra kulture, koji je u Čikago, po sopstvenim rečima, osim da preseče festivalsku vrpцу, došao i sa zadatkom da se u Beograd vrati sa predlogom o tome kako bi država mogla da pomogne u "očuvanju srpskog jezika i ćirilicnog pisma", da materijalizuje ta obećanja.

Za početak, čini se da je to ono što ministarstvo, koje se diči titulom pokrovitelja ovog festivala, najlakše može da obezbedi, a što je ovoga puta izostalo. A to su filmovi u produkciji države, poput dela "Zaspanka za vojnika" koje, i pored obećanja, nije prikazano na festivalu, pa je publika kojoj je ovo, ako izuzmemo piratske kopije na internetu, jedini prozor u svet domaće kinematografije, ostala uskraćena.

Imajući u vidu da se specijalni savetnik Arsić pohvalio budžetom koji će Ministarstvo kulture sledeće godine izdvojiti za filmsku produkciju, eto prilike da se isprsi i uvaži trud onih koji tu produkciju promovišu među brojnom srpskom populacijom u Americi.

Srpski filmski festival, valja na kraju istaći, ostao je jedna od retkih preostalih oaza gde naša dijaspora, bar onaj njen deo žedan kulture, može utoliti svoje potrebe. U otužnom izboru koji imaju, svedenom na gostovanja živopisnih folk izvođača i internet ponudu TV kanala prepunih rijaliti nasilja i političke propagande, ova tri dana filmskog mraka i žamorne tišine delovala su lekovito i prosvetljujuće. I zato tako strašno deluje i pomisao da bismo to mogli da izgubimo...

Antonije Kovačević

UTISCI O UPRAVO ZAVRŠENOM ŠESTOM SRPSKOM FILMSKOM FESTIVALU U ČIKAGU

O ZNAČAJU FILMSKOG FESTIVALA

Konzul žeran DEJAN RADULović

Ovo je bio još jedan uspešan Srpski filmski festival u Čikagu. Poseta filmske publike je još jednom dokazala opravdanost postojanja ovog Festivala koji afirmiše srpsku filmsku produkciju.

Prisustvo predstavnika Ministarstva kulture Republike Srbije na

Festivalu dodatno potvrđuje koliko Srbija pridaje značaj jednoj ovakvoj manifestaciji, kako za ovdašnju srpsku zajednicu, tako i za afirmaciju srpske filmske umetnosti.

Posebno nam je drago što je deo programa Festivala ove godine bio posvećen 100-godišnjici Velikog rata i srpsko-američkog savezništva tokom Prvog svetskog rata. Ovim putem želim da izrazim snažnu podršku koju Generalni konzulat u Čikagu, zajedno sa Ambasdom Srbije u Vašingtonu, pruža ovoj najvažnijoj manifestaciji srpske sedme umetnosti u SAD. Takođe, iskoristio bih priliku da se zahvalim organizatoru Festivala, redakciji lista "Ogledalo", a posebna zahvalnost ide gospodji Slavici Petrović na njenim neumornim naporima i zalaganjima na organizovanju jedne ovakve manifestacije i promociji srpskog filma u Čikagu.

Protodjakon dr Jovan Aničić, Direktor Odeljenja za versku nastavu Eparhija istočnoamerička SPC, Njujork

Na poziv gospodje Slavice Petrović, osnivača festivala srpskog filma u Čikagu, imao sam privilegiju da budem na svečanom otvaranju ove kulturne manifestacije. Povod moga dolaska je bila izložba panela "Tamo daleko: 1918-2018", koja je priredjena u čast 100. godišnjice proboja Soluskog fronta, čiji je pokrovitelj episkop istočnoamerički, gospodin Irinej.

Vredno je pomena da je gospodja Petrović bila odlučna da se deo te izložbe prikaže na Festivalu srpskog filma u Čikagu. Tokom svečanog otvaranja ovogodišnjeg Festivala srpskog filma ova veoma poučna izložba panela je bila svečano otvorena svim ljubiteljima sedme umetnosti.

Najsrdacnije čestitam gospodji Slavici Petrović zato što je uspela u nameri, da deo repertoara ovogodišnjeg festivala bude posvećen tematici Velikog rata i herojskoj ulozi srpskog naroda u borbi za oslobodjenje Srbije od neprijatelja. Ovaj detalj je vredan iskrenog poštovanja.

Na mene je snažan utisak ostavilo izvanredno dokumentarno ostvarenje Miodraga Miljkovića "Dragutin Matić, Oko sokolovo". Film o običnom čoveku koji je neobično mnogo voleo svoju grud. S obzirom na to da film ima svoj potpuno autentičan "jezik", u čijem prepričavanju ljubav "igra" centralnu ulogu, svaki gledalac u sali je mogao da prepozna taj veoma bitan detalj. Odnosno, da prepozna lepotu koju film kao izraz ljudskog stvaralaštva nosi sa sobom.

Moje iskrene čestitke gospodji Slavici Petrović na dobroj organizaciji!

Dr Marija Vučković Molnar

Srpski filmski festival Čikago ima višestruki značaj. Prilika da vidimo dobar film nije samo da upijemo sve što dobar film nudi, nego i da sebi damo priliku da vidimo da li smo se i koliko otudjili.

Odsjaj festivala u medijima baca i lepo svetlo na Čikago i na nas u njemu.

Postoji i opasnost u procesu, da na osnovu jednog filma prosudimo kako se u otadžbini živi, mada film predstavlja umetničko delo i obično koristi jake boje, da bi preneo poruku.

Meni je posebno drago da na velikim skupovima kao što je festival ponovo vidim drage ljude koje inače ne bih imala prilike da sretnem.

Mila Filipović

Mislim da je održavanje Festivala u Čikagu veoma važno za srpsku zajednicu, kojoj je to praktično jedini način da se ozbiljno upozna sa godišnjom filmskom produkcijom igranih i dokumentarnih filmova, a kako je Festival već uveliko tradicionalni, radujem se i njegovom sedmom izdanju 2019. godine. Od ovogodišnjih gostiju iz Srbije čuli smo da je stanje u film-

skoj industriji nešto bolje nego ranije, pa verujem da će na festival dolaziti još bolji filmovi i dragi gosti.

Mirko Vinčić

Šesti po redu Festival srpskog filma u Čikagu je bio prvi kojem sam prisustvovao i sada mi je žao što nisam bio na prvih pet. Iako je Slobodan Šijan sa svojim filmom "Ko to tamo peva" bio glavni razlog mog prisustva festivalu, cela tematika ovogodišnjeg festivala posvećena godišnjici Velikog rata je bila posebna nagrada za sve nas. Dobar i raznovrstan izbor filmova, uz

lepo druženje između projekcija doprineli su da srpska zajednica u Čikagu ima jedan veliki kulturni događaj i šteta je što ih nema više. Direktor festivala sve čestitke uz želju da sedmi festival srpskog filma u Čikagu bude još bolji, i da duže traje. Vidimo se na danima srpskog filma sledeće godine!

Dr Željko Atlagić

Zahvaljujući neumornom radu Slavice Petrović, Srpski filmski festival je krupnim slovima upisan na mapi srpskih kulturnih događaja. Mislim da bi to trebalo da bude matrica ili ohrabrenje za neku širu saradnju sa Srbijom.

Zahvaljujući dobronamernosti i pozitivnoj energiji, koju Slavica ima i nosi sa sobom, ona uspeva da kroz ovako velike kulturne događaje okupi pozitivne ljude. Zato je ovaj festival ne samo otići u bioskop i pogledati film, već mesto gde se ljudi okupe da uživaju i podele nešto lepo.

Ovogodišnji Srpski filmski festival u Čikagu nam je priuštio zadovoljstvo da vidimo reditelja kulturnih filmova Slobodana Šijana i popričamo sa njim

Takođe smo imali priliku da vidimo hit film iz ovogodišnje srpske filmske produkcije "Južni vetar".

Pozdravljam Nišljije, koji su nam prikazali film "Oko sokolovo", sa njima smo se takođe družili za vreme festivala.

Zadovoljstvo je sresti sve te ljude, družiti se sa njima, a ovaj

filmski festival je prilika da razmenimo jednu lepu energiju sa gostima festivala, što nama ovde nedostaje.

Impresionirani smo glumom Miloša Bikovića u filmu "Južni vetar", a pored odlične glumačke ekipe pojavilo se jedno novo lice, mladi Luka Grbić, koji nam stavlja do znanja da ćemo i dalje imati velike i talentovane glumce.

Slavici iskreno čestitam, a Srpski filmski festival Čikago je primer kako ljudi koji u sebi imaju pozitivnog mogu da stvore nešto na dobrobit svih nas.

Anita Kostić Niketić

Srpski filmski festival u Čikagu je izuzetna prilika da se na velikom platnu odgledaju dela naše filmske kinematografije, ali isto tako da se daleko od domovine okupimo svi na jednom mestu i za trenutak zaboravimo gde smo. Ovo je zaista sjajan način na koji ne samo da imamo priliku da odgledamo filmove, već i da se družimo. Na ovogodišnjem šestom po redu filmskom festivalu prijatno sam iznenadjena koliko je bilo igostiju u sali, koji nisu sa naših prostora, ali su došli da odgledaju naše filmove koji su imali titl na engleskom jeziku, što znaci da ovaj događaj nema samo interni značaj za naše rasejanje, već je isto tako i prilika da se drugi upoznaju sa našom kulturom.

Zahvaljujući neumornom radu Slavice Petrović, Srpski filmski festival je krupnim slovima upisan na mapi srpskih kulturnih događaja. Mislim da bi to trebalo da bude matrica ili ohrabrenje za neku širu saradnju sa Srbijom.

Zahvaljujući dobronamernosti i pozitivnoj energiji, koju Slavica ima i nosi sa sobom, ona uspeva da kroz ovako velike kulturne događaje okupi pozitivne ljude. Zato je ovaj festival ne samo otići u bioskop i pogledati film, već mesto gde se ljudi okupe da uživaju i podele nešto lepo.

Ovogodišnji Srpski filmski festival u Čikagu nam je priuštio zadovoljstvo da vidimo reditelja kulturnih filmova Slobodana Šijana i popričamo sa njim

Takođe smo imali priliku da vidimo hit film iz ovogodišnje srpske filmske produkcije "Južni vetar".

Pozdravljam Nišljije, koji su nam prikazali film "Oko sokolovo", sa njima smo se takođe družili za vreme festivala.

izuzetno težak film "Meso". Razumljivo, svrha Srpskog festivala je da se Srbima Čikaga prikažu najnovija dostignuća naše kinematografije, ali predložio bih da možda već od sledeće godine među posetiocima bude i poneki Amerikanac, jer je očigledno da se u Srbiji snimaju kvalitetni filmovi. Uputio bih pozivnice nekim od filmskih kritičara, kao i direktoru čikaškog internacionalnog filmskog festivala.

Poznato je da je u Čikagu, kao i u Americi, nemoguće videti filmsko ostvarenje koje nije napravljeno u Holivudu. Zbog te činjenice potrebno je održavati festivale poput Srpskog filmskog festivala, kao i festivale koje organizuju Poljaci, Nemci, Irci Italijani... Ili pak filmovi nezavisnih studija koji se prikazuju na Sundance festivalu filma. Po meni strani filmovi kao i filmovi nezavisnih studija su daleko više artistički napravljeni od onoga sta se stvara u Holivudu. U Čikagu se već pedesetak godina održava

Chicago International Film Festival, ali nažalost filmsko ostvarenje iz Srbije nismo imali prilike da

vidimo dugi niz godina. Prema tome, značaj Srpskog filmskog festivala je u tome što ovde među nama ima nas koji uživamo u filmu i imamo potrebu da u bioskopskoj sali sa kesom popkorna i pivom u ruci vidimo šta je aktuelno u srpskoj kinematografiji, jer je ovako užitak daleko veći nego što je gledati film na TV ili na kompjuteru.

**GODIŠNJA
PRETPLATA NA
ГЛЕДАЛО**

MOŽE BITI LEP POKLON
VAŠIM DRAGIM
RODITELJIMA,
PRIJATELJIMA...

O veoma značajnom srpskom filmu iz filmske produkcije 2018.

„KRALJ PETAR I” OBARA REKORDE

Ogromno interesovanje za film “Kralj Petar Prvi”. Za manje od mesec dana u Srbiji ga videlo preko 150.000 gledalaca. Uskoro i u Americi.

Od stalnog saradnika
JASNA STANOJEV

Film o stradanju srpskog naroda u Prvom svetskom ratu reditelja Petra Ristovskog imaće američku premijeru u Čikagu i biće prikazan širom SAD i Kanade. Nažalost, film će zbog obaveza prema nekim festivalima u svetu stići na američki kontinent tek za nekoliko meseci – najavljuje za čitaoce “Ogledala” Lazar Ristovski – kralj Petra u filmu i producent najvećeg filmskog projekta Srbije poslednjih decenija.

Film je nastao u tesnoj saradnji oca Lazara i sina Petra Ristovskog, koscenariste i reditelja filma, a uključeni su i ostali članovi porodice. To je film koji nikoga ne ostavlja ravnodušnim. Ujedinió je kritiku i publiku. Široka publika svojim interesovanjem dala je podršku ovom filmu, a stručna kritika bila je jednoglasna da smo dobili odličan film. Kritičari nisu štedeli reči hvale, medju kojima su i one da je ovo “zreo i uspeo film primetno krupnih ambicija u bezmalo svakom svom aspektu”. Naglašeno je da je film “Kralj Petar Prvi”, uprkos mnogobrojnim predrasudama, uspeo da “pod jednim krovom pruži i istinski spektakl i nepatvoreni tragizam u priči sa finom ravnotežom antiratnog sentimenta i promišljenog patosa”.

Pečat filmu dao je koscenarista i reditelj Petar Ristovski. Iako je ovaj film njegov prvi veliki projekat nesumnjivo je da je iskoristio svoju šansu i da je napravio istorijski filmski spektakl, kojim je na veličanstven način ovekovečena značajna etapa srpskog velikana Petra Karadjordjevića.

Produkciono sam znao da će moj film biti jedan od najkompleksnijih filmova u poslednjih tridesetak godina, ali sam bio i svestan da snimati ratni film u Srbiji je prilika koja će mi se pružiti sada i verovatno nikada više u životu. Srećan sam što je publika dobro prihvatila ovaj film i veoma sam zadovoljan kako ga je filmska kritika ocenila – rekao nam je sjajni mladi reditelj Petar

Ristovski.

Reč je nesumnjivo o složenom filmskom projektu, koji nije bilo lako snimiti, pa smo reditelja pitali i koliko ga je pratila trema?

Treme je svakako bilo. Prvog dana snimanja kada sam se suočio sa organizacionim problemima moje ekipe koja je radila na skoro 2.000 metara nadmorske visine u snegu do grudi. Drugi put, jednog jutra, negde na polovini snimanja. Snimali smo bitke, dolazeći na set shvatio da vozni park naše ekipe izgleda otprilike

da učine nešto plemenito i korisno za sebe i svoj narod. Neki kažu da razmišljaju o filmu i po nekoliko dana, da ih tera na preispitivanje dimenzija ličnih problema. Otuda je Film “Kralj Petar I” sa svim svojim vrlinama i manama uspeo da prevaziđe očekivanja. Mnogi zameraju što film nema trijumfalan kraj, ali kako kaže reditelj Petar Ristovski, trijumf postoji u toj priči, trijumf srpskog inata koji se ogleda u unutrašnjoj snazi pojedinca da istrpi sve ratove, bolesti, glad, mraz, nepravdu, da gura dalje, da preživi i u svemu

nje Srbije kao moderne i najmoćnije države na Balkanu.

Petar Karadjordjević (1844–1921) bio Karadjordjev je unuk i treći sin Perside i kneza Aleksandra Karadjordjevića, koji je bio prisiljen da abdicira nakon Svetoandrejske skupštine. Petar je sa porodicom živeo u inostranstvu. Borio se u francuskoj vojsci u francusko-pruskom ratu. Pridružio se kao dobrovoljac pod pseudonimom Petar Mrkonjić u bosansko-hercegovačkom ustanku protiv Osmanskog carstva.

Oženio se 1883. godine

uredjenje zemlje i bio je poznat po svojoj liberalnoj politici.

Ljudske vrline koje su krasile kralja, vojničke veštine koje je dokazivao na mnogim ratištima u zemlji i van nje, neizmerna odanost narodu iz koga je ponikao, kao i ideja ujedinjenja koju je zastupao sve do smrti, podarile su kralju Petru još za života slavu i poštovanje na celom prostoru Kraljevine SHS.

Reči kralja Petra izgovorene pred Kolubarsku bitku ostale su za večno pamćenje.

“Deco moja! Vi ste se zakleli da branite otadžbinu i svoga kralja, ali ja vas razrešavam zakletve date meni, jer životi, i vaši i moj, pripadaju samo Srbiji za koju moramo sada pobediti ili umreti! Ja sam došao medju vas da je, sa onima koji hoće da se bore za njenu slobodu, odbranimo ili poginemo! Sad je došlo vreme da mi branimo svoju zemlju, njive, ognjišta. Medju vama ima i onih koji su posustali i zato svaki onaj koji ne može, neka slobodno odloži oružje i neka se vrati kući, ja mu praštam. Ostali, napred!”

Reči kralja Petra učinile su ono što je izgledalo nemoguće. Klonuli i iznemogli ratnici, kao preporodjeni, smogli su snage za još jednu, pobedonosnu bitku.

Težeći ka ekonomskom i društvenom napretku Srbije, omogućio je unosenje stranog kapitala, razvoj industrije, zanatstva i trgovine, kao i otvaranje Univerziteta u Beogradu.

Umro je 16. avgusta 1921. u Beogradu. Sahranjen je u svojoj zadužbini na Oplencu.

Gradovi u kojima je planirano prikazivanje filma “Kralj Petar Prvi” u SAD i Kanadi:

Čikago / Vašington / DC, New York City / NY, Boston / MA, Klivlend / OH, Pitsburg / PA, Filadelfija / PA, Finiks / AR, Dalas – TX, Detroit / MI, Majami / FL, San Francisko / CA, Sakramento / CA /, Los Andjeles / CA, San Diego / i KANADA: Toronto, Otava, Montreal, Vankuver

Ukoliko smatrate da ima uslova za prikazivanje filma u još nekim gradovima, javite se.

ovako: dvadeset malih automobila, dvadeset kombija, deset srednjih kamiona, pet većih kamiona, dva kamiona šlepera, dva autobusa, tri vojna kamiona, bager, vatrogasni kamion i da se sve to nalazi tu da bih ja mogao da snimim kadrove koje sam zamislilo. Ta misao me je uplašila.

Film koji obuhvata period od šesnaest godina života kralja Petra Prvog od 1903. do 1916. je istorijski spektakl, ali i antiratni film. Film slika patnju u povlačenju preko Albanije srpske vojske, koja je želela da skupi novu snagu i koja je posle predaha, znamo, izvojevala najveću svoju pobjedu. Nije lak za gledanje. Publika uglavnom oseća mešavinu tuge i ponosa tokom filma. Po završetku projekcije lica jesu snuždena ali osećaj ponosa se budi. Mnogi su rekli kako se posle projekcije pognute glave u tišini okrenu sami sebi sa idejom da slave što su živi, imaju krov nad glavom, krevet u koji će leći, obrok koji će pojesti. Osete se malo i ništavno. Počnu da poštuju svoj život kao priliku koju imaju

tome bude dostojanstven.

I na kraju, želeli smo da podsetimo na najznačajnije biografske podatke omiljenog srpskog kralja – čika Pere.

Sećanje na kralja – čika Peru

Kralj Petar Prvi

Karadjordjević, ujedinitelj srpskog naroda, opevan u narodnim pesmama kao Petar Mrkonjić – u narodu prozvan čika Pera, još za života je postao legenda zbog lične hrabrosti, poštenja, ali i izgrad-

crnogorskom princezom Zorkom, kćerkom kneza Nikole. Sa njom je imao petoro dece, uključujući i naslednika Aleksandra. Nakon smrti oca 1885, Petar je postao glava dinastije Karadjordjević.

Posle Majskog prevrata i ubistva kralja Aleksandra

Obrenovića 1903, izabran je za kralja Srbije, a godinu docnije krunisan u Beogradu. Zbog starosti je 24. juna 1914. preneo kraljevska ovlašćenja na prestolonaslednika Aleksandra. Kao kralj zalagao se za ustavno